

Cossos que ens rellisquen

Sebastià Portell
Ariel i els cossos
Empúries, Barcelona, 2019
263 pàgs.

«Ariel hi és / Ariel és / Ariel ve / ja arriba / Ariel torna», però Ariel sempre torna perquè sempre se'n va, mai no habita un mateix lloc i la seua identitat mossega. No ens vol fer saber qui és. Potser som nosaltres, soc jo, ets tu, potser ningú.

Sebastià Portell no s'atura mai; ens trobem al davant d'un creador polièdric que no es dona ni un instant de treva. El 2018 no només ha editat, juntament amb Sebastià Perelló, *Davant el fulgor: Per a llegir l'obra d'Antònia Vicens*, sinó que també ha tingut cura de la primera antologia poètica catalana LGBTQ, *Amors sense casa*, i ha portat a l'escena teatral *Transbord*. I ara ens torna a sorprendre (des)lliurant-nos aquest llibre polimòrfic i polirítmic que, com el mateix personatge principal, defuig qualsevol etiqueta convencional. Dividit en dues parts, alterna formes, fins i tot gèneres literaris. La primera part fusiona de manera fragmentària la transcripció de deu sessions de teràpia, amb una espècie de «notes a peu d'ànima» escrites per Ariel, i l'afany d'Eugeni de descriure qui, què i com és Ariel. La segona part, en canvi, crea un altre tipus de mosaic, a través d'unes cartes entre dos examants —David i Sara, que, a més a més, són escriptors—, unes altres cartes no enviades d'Ariel per a David i els fragments de l'esborrany de la nova novel·la d'aquest últim.

L'ambigüitat de gèneres literaris no hi és debades o per donar simplement un aire innovador al llibre, sinó que va completament lligada a l'ambivalència de la identitat fantasmagòrica i líquida que encarna —el cos d'— Ariel. I és aquí on Portell fa comptes amb l'*Orlando* de Virginia Woolf i, per què no, amb *Quim/Quima*, de Maria Aurèlia Capmany, si ens atenim a una

tradició catalana. Potser l'única diferència és que a *Ariel i els cossos* la pregunta no pot ser senzillament «Quim o Quima?, home o dona?», perquè «Ariel no és home, no és dona, no encaixa en cap banda»: va molt més enllà dels binarismes de gènere naturalitzats, de paraules que l'estrenyen i l'ofeguen.

Amb un to sovint molt poètic, la novel·la ens acompanya en un viatge d'amor i desamor, de desig, però sobretot de necessitat d'estimar i de ser estimat. El cor de la narració abraça la relació nonada entre els cossos d'Ariel i d'Eugeni, en la primera part; i la relació estràbica entre Ariel i David, en la segona; i aquests vincles ens fan reflexionar sobre com vivim els cossos, però sobretot com els veiem. Ariel és l'únic que no viu mai l'amor des d'un mateix lloc, i açò suposa una font de confusió tant per a Eugeni com per a David, ja que ells no són capaços d'encarar-se amb la indeterminació, no s'adonen que Ariel no admet classificacions ni de gènere ni d'edat. Tanmateix, tots dos amants, pràcticament sense adonar-se'n, no poden evitar veure, mirar, un gènere en aquesta figura fugissera.

Ariel calla quan li diuen que és una dona, conscient que d'altres, en altres temps i en altres llocs, no han dubtat de dir que és un home fascinant. Els ulls d'Eugeni el nonat veuen en Ariel un home, «perquè tenia una veu més d'home que de dona, una cara més d'home que de dona», tot i que reconeixen que Ariel no «va dir mai que fos un home». Sota la mirada de David l'estràbic, en canvi, hi ha una dona, una dona fantasmagòrica que s'ha instaurat a casa, que proporciona una companyia molt dolça i serena, però que no se sap mai quan hi entra ni quan en surt, ni tan sols com. I Ariel no sap si tenen raó els ulls dels altres, no sap si és perquè el converteixen o si és «un cos que ha de ser dona», però no s'hi veu. Quan els altres el miren, ell/a no sap com veure's, potser perquè és tots els cossos i cap cos en concret.

Ariel i els cossos es presenta com un tractat sobre amors que mosseguen famolencs i al·lucinants, però sobretot sobre amors líquids. Un llibre de cossos travessats constantment per altres mirades, sí però, sobretot, per altres cossos.

olística i vitalitat
a coneixença de
al de referència
va constituir una
u traspàs massa
ada de Fuster va
el pensament de
i-cinc anys, no
osta sociocultural
a la fusteriana.»
l'autor també va
el caos que van
la Radiotelevisió
moment clau de la
ue l'autor relata
brant.

de Mollà va
a seva prosa ho
a de Periodisme,
s i variades lectu-
activitat literària,
a, docència a la
ncia... Compleix
i viatja amb la
per celebrar-ho.
omença l'escriptu-
pes.

e en la realitat
morialisme cedeix
alitat quotidiana, i
temps present els
a vida li ha reser-
física irreversible
unes pàgines que
atges colpidores:
s al marge, mudar
re com ella te'ls va
de mig segle és un
nt irresoluble.» La
da, però el marca
e no és llei de vida
e la radiotelevisió
s de 2013, que
Mollà de ràbia i
el govern popular i
s figures. El senti-
partir de 2015,
progressista incom-
e reobrir la radiote-
imenta el canibalis-
ives generacions de
lden per quedar-se
s. Un altre moment
i per la traïció. Del
tor posa fi també a
ocent universitària.
a la vista les ferides
eva vida s'ha capgi-
narada d'un enyor
que no tornarà».

Francesc Montero

Paula Marqués 7